

ACȚIUNI EDUCAȚIONALE

Cu prilejul Zilei Internaționale a Pământului, Liceul Bilingv Româno-Croat Carașova în parteneriat cu Uniunea Croaților din România a organizat, în data de 22 aprilie 2010, concursul Ciclist Fest. La concurs s-au înscris 15 băieți și 4 fete din clasele V-VIII și 4 elevi ai claselor IX-XII.

Câștigătorii întrecerii ciclistice, Curiac Nicolae (cls. IX-XII), Domăneanț Petru și Țaran Milenca (cls. V-VIII), au fost premiați de către Uniunea Croaților cu diplome, tricouri și cupe. Acțiunea a avut drept scop încurajarea activităților în aer liber și promovarea spiritului sportiv, dar și protejarea naturii prin folosirea bicicletei ca cel mai bun mijloc de transport ecologic.

A doua acțiune educațională organizată de Liceul Bilingv și UCR a fost campania de colectare a deșeurilor din centrul și parcul comunei Carașova, de



Foto: L. Radan

pe malul râului Caraș și zona din jurul terenului de fotbal, desfășurată pe 29 aprilie 2010. La această acțiune au participat 42 de elevi care au fost grupați în trei echipe. Astfel, echipa micilor ecologiști a avut în componența sa 19 elevi din cls. a V-a, echipa verde 16 elevi din cls. a VII-a B, iar echipa roșie a fost formată din 7 elevi din cls. a IX-a. Uniunea Croaților a asigurat elevilor apă, mănuși de unică folosință și saci pentru depozitarea deșeurilor. În doar trei ore s-au strâns 13 saci de deșeuri, iar la finalul acțiunii toți participanții s-au adunat pe scena deschisă unde au fost răsplătiți cu diplome de participare. Tema acestei acțiuni a fost conștientizarea elevilor, dar și a localnicilor că tot ceea ce se aruncă la întâmplare va distruge apa, aerul și solul.

Lina Tincul



Foto: L. Tincul

UREDNIȘTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Slobodan GERA

Urednici: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUKAČELA; Slavica MUSELIN; Marija LACKIĆ

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro



REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Slobodan GHERA

Redactori: Ivan DOBRA; Lina TINCUL; Daniel LUKAČELA; Slavica MUSELIN; Maria LAȚCHICI

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

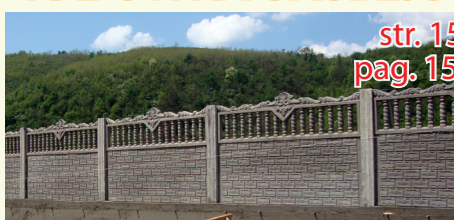
Web: www.zhr-ucr.ro

U ovom broju / În acest număr:

MIHAI VATAV, NOVI...

GDJE SE ISTINA KRIJE?

RADOVI NA GROBLJU

str. 3
pag. 3str. 5
pag. 5str. 15
pag. 15

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA



Godina: XIV
Broj: 61
travanj 2010.
Anul: XIV
Nr. 61
aprilie 2010



II. HRVATSKE SVJETSKE IGRE ZADAR 2010. – CROOLIMPIJADA



Delegacija Hrvata iz Rumunjske - 2. mjesto u nogometu, Zadar 2006.

nastavak na 2 str.

nastavak sa 1 str.

Osnivanjem HSK-a, 4. srpnja 1993., ostvarena je ideja o povezivanju Hrvata širom svijeta. Tako je 2002. godine iniciran i svehrvatski sportski projekt nazvan „Prve Hrvatske Svjetske Igre – Croolimpijada“ koji je i ostvaren 2006. godine u Zadru, Republici Hrvatskoj.

Čast sudjelovanja na prvim igrama imala je i sportska delegacija Hrvata iz Rumunjske, osvojivši pritom visoko pozicionirano II. mjesto u nogometu, iskazavši borbenost, srčanost, fair play i ponos svih Hrvata kao najstarija hrvatska dijaspora, od preko 700 godina postojanja, gdje još i danas živi malena šaka karaševskih Hrvata.

počasnom članu ni više ni manje Međunarodnog olimpijskog odbora. Na igrama je sudjelovalo 25 država tj. oko 750 natjecatelja iz raznih krajeva svijeta. Države sudionice bile su Argentina, Australija, Belgija, BiH, Danska, Ekvador, Francuska, Hrvatska, Italija, Južnoafrička Republika, Kanada, Mađarska, Makedonija, Njemačka, Peru, Rumunjska, SAD,

(m/ž), stolni tenis (m/ž), plivanje (m/ž), a možda i jedan od ponuđenih sportova: judo, karate, taekwondo, kriket, atletika (polumaraton, skokovi te trčanja na 100m, 200m, 400m, itd.). Sudjelovanje na prvim HSI delegacijama je donijelo popust od 10%, ostalo plaćaju sami po broju prijave pojedinih grana u kojim sudjeluju, a u to je uključen smještaj u punom pansionu, oprema za sportaše, ulaznice na sva natjecanja i kulturne događaje te besplatan prijevoz unutar lokacija igara. I to nije sve, važno je spomenuti i sve ostale faktore, počevši od sponzora, donatora, medijskih pokrovitelja, prijatelja igara, voluntera do ambasadora igara (evo samo nekoliko od zvučnih imena iz različitih društvenih segmenata, gosp. Antun Vrdoljak, osnivač HOO i član MOO, državna ministrica Kanade Lynne Yellih, Ivan Rakitić, nogometaš Schalke 04, M. P. Thomson, pjevač, Miroslav Škoro, pjevač, Mirza Džomba, rukometaš, olimpijski pobjednik i svjetski prvak, Zoran Primorac, stolnotenisač, sudionik na 6 Olimpijadi i osnivač svjetskih i olimpijskih medalja, Zdeslav Vrdoljak, bivši vaterpolist, osvajač svjetskih i olimpijskih medalja i još puno drugih uvaženih ličnosti iz javnog života). Više o tome pogledajte na web adresi HSI-a.

Dobro došli kući, Nezaboravan tjedan, Volim Nogomet, Jedno Srce, Volim Hrvatsku, Nogometa nikad dosta, samo su nekoliko slogana koji se neprestano vrte u glavama sportaša delegacije Hrvata iz Rumunjske u iščekivanju i sudjelovanju na II. HSI, ovog puta u nogometu (m), Futsalu (m) i stolnom tenisu. Nesrpljivo očekujemo ponovni susret i srdačno pozdravljamo sve redom, HSK, HSI, udruge, prijatelje, volontere, sportaše, javne osobe kao i sve ljude dobre volje. Nadamo se da će ponovo pobjediti susret prijateljstva, duh dobre volje, mira i sportske kulture, kao pozitivan primjer mladima. Posebno bih pohvalio izvrsnu organizaciju prošlih igara, gospodina ravnatelja i prijatelja Jure Striku, s nadom da će i ove Igre opravdati sva očekivanja. Sretno svim sudionicima, neka pobjedi najbolji i fair play! Lijep pozdrav iz Rumunjske!

Slobodan Ghera



Igre su održane pod visokim pokroviteljstvom Vlade Republike Hrvatske, supokroviteljstvom Hrvatskog olimpijskog odbora, grada Zadra, Zadarske županije, Hrvatske matice iseljenika i Nadbiskupije zadarske. Dobrotvornog su i neprofitnog karaktera. Cilj igara je povezivanje domovinske i izvandomovinske Hrvatske, međusobno upoznavanje i povezivanje mladih kroz više aspekata: **sociološkog** (međuljudski odnosi-komunikacija; bolje upoznavanje domovine svojih predaka, itd.), **sportskog** (otkrivanje skrivenih talenata i perspektivnih mladih neselekcioniranih sportaša hrvatskih korijena; kroz poticaj bavljenja sportom za zdraviji život, smanjenjem opasnosti oboljenja od hipokinezije – Orandum est ut mens sana in corpore sano, itd.), **ekonomskog** (promoviranje Jadranskog turizma, - sunce, more, rekreacija, povratak u Hrvatsku..) i ne na kraju, od velikog značaja, **kulturnog** (Homo ludens – Johan Huizing).

U prisutnosti važnih ličnosti iz različitih sfera javnog života, čast otvorenja prvih HSI 16.07.2006. pripala je gosp. Antunu Vrdoljaku,

Slovačka, Slovenija, Španjolska, Srbija, Švedska, Švicarska i Venezuela. Ukratko, tako je bilo u Zadru, gdje lijepa sjećanja ostaju, žive i buje, pobuđujući ponovo maštu svakog sportaša kao vulkan koji tinja, i koji se ponovo budi nakon četverogodišnjeg sna, razdoblja olimpijade čekajući ponovo svoju priliku, u ovom našem kontekstu, same II. Hrvatske Svjetske Igre 18-24.07.2010. u Zadru - Croolimpijada!

Taj trenutak je sve bliže, 80-ak je dana do ponovnog podignuća zastava koje će visoko zavijoriti, među gore navedenih država, a prema svim pokazateljima i među nekim novima kao što su Peru, Bolivija, moguće Čile (stradan od potresa), Brazil, Novi Zeland i Japan. Ulogu "olimpijskog sela" najvjerojatnije će i na ovim igrama preuzeti fenomenalno "Turističko naselje Zaton" u kojem bi trebali biti smješteni svi sudionici igara. Sportovi u kojima će se sportaši natjecati su košarka (m/ž), rukomet (m/ž), nogomet (m/ž), nogomet veterani (preko 35), mali nogomet (m/ž), boćanje (m) odbojka (m/ž), odbojka na pijesku (m/ž), vaterpolo (m), ragbi (m), tenis

RADOVI NA GROBLJU U KARAŠEVU

Novo crkveno vijeće Župe iz Karaševa, izabrano sredinom ožujka, odlučilo je nastaviti radove započete u prošloj godini na karaševskom groblju.

Nakon što su prošle godine napravljene dvije stazice na našem groblju, radi bržeg protoka ljudi, i stari kameni

Karaševu, rekao nam je da je prilikom ovih radova groblje bitno prošireno, a to je stvorilo dio uvjeta za započinjanje radova na izgradnji

mrtvačnice na karaševskom groblju, neophodne radi dostojanstvenog ispraćaja pokojnika.

"Moramo pokazati da ljubav prema našim pokojnicima ne izostaje. Dužni smo urediti i održavati groblje jer je ono svjedok našeg postojanja i trajanja, mjesto gdje počinjavu naši pokojnici" rekao nam je gosp. Petar Bokšan i ujedno je i ovim putem zahvalio karaševskoj općini te mještanima i prijateljima koji su dali svoj vrijedni novčani prilog i na taj način omogućili radove na karaševskom groblju. Isto tako, vjernici i prijatelji koji su u mogućnosti pomoći s novčanim donacijama i podržati nove župine investicije mogu se obratiti vlč. Đurđu Katiću i Đurđu Patašanu ili bilo kojemu članu crkvenog vijeća.



Foto: L. Radan

istočni zid zamijenjen zidom od prelijepih betonskih ploča, u ovom se trenutku odvijaju radovi na zamjenjivanju središnjeg zida koji okružuje groblje. U prvoj fazi dovršeno je 96 m od ukupne 280 m dužine zida, a ostali dio namjerava se izraditi najkasnije do 15. rujna. Vrijednost cjelokupne investicije iznosi otprilike 70.000 leja, od kojih je karaševska župa osigurala 40.000 leja iz raznih donacija i godišnjeg crkvenog doprinosa vjernika, a karaševska općina 30.000 leja iz mjesnog proračuna.

Petar Bokšan, novoizabrani predsjednik crkvenog vijeća u



Ivan Dobra

Besplatne obavijesti / Anunțuri gratuite

Hrvatska Grančica nudi svim svojim čitateljima prostor za besplatne obavijesti (oglase) raznih prilika i povoda kao na primjer svadbe, vjenčanja, krštenja, osmrtnice, prodaje i kupovine raznih stvari, itd. Za detaljne informacije možete se obratiti redakciji Hrvatske Grančice u zgradi ZHR između 09 i 12h ili na broj tel. 0255-232255.

Vând motor marca Suzuki 1993, înmatriculat. Preț 1100 euro negociabil. Nr. tel. 0763626225, Carașova nr. 187A.



Foto: S. Ghera

VOINTA LUPAK

Ako su sve do kraja prvog dijela prvenstva u IV ligi stvari bile nekako jasne – žestoka borba za prvo mjesto vodila se između nogometnih timova Vointe i Autocatanie iz Karansebeša – sada su se stvari zakomplicirale, jer Gloria iz Ričice počinje sve više iskazivati svoju pravu snagu, a njezine ambicije ciljaju ništa drugo osim vrh ljestvice.

Tako da umjesto dvije, sada imamo tri ekipe koje pretendiraju na promoviranje u III ligu. To će lupačanjima biti dodatna glavobolja jer će im spomenuti suparnici kažnjavati svaki pogrešan korak. A grešaka je već bilo učinjeno. Vointa Lupak je odlično započela drugi dio prvenstva, nalako svladavši u prvoj utakmici u Herkulanu domaćeg Herculesa sa 8-0. Ekipa je nastavila u istom trendu i na domaćem terenu gdje je uvjerljivo nadigrala Neru iz Bazovića sa 5-1. Iznenađenje je napravila skromna ekipa AS Negrea u četvrtome kolu, koja je osvetila sramotni poraz 10-1 iz prvoga dijela natjecanja, kada je dva puta zatresla lupačku mrežu i donijela Vointi prvi poraz u ovome dijelu. Štoviše, sve dok načudeni igrači skupa s rukovodstvom kluba nisu ni dobro prestali pitati se kako je to uopće bilo moguće, Vointa doživljava novi potres, i to na domaćem terenu, kada Skorilo iz Karansebeša zabija jedini gol utakmice i drastično smanju-



Vointa Lupac - Gloria Reșița

Foto: D. Lucacela

utakmica s Negreom pretvara se nakon kontestacije lupačkog rukovodstva u pobjedu (3-0) na zelenom stolu. Uzrok kontestacije bio je igrač AS Negree, Gabriel Voivod koji je bio suspendiran dvanaest kola i koji je, radi čudesnog odbrojanja gospodina Nikodina Makarija, dopredsjed-

igru i zabija šest golova gostujućoj AS Oravici. Tek kada su svi povjerovali da je naša ekipa ponovno pronašla snagu i sigurnost u igri, čime su nas bili naučili u prvom dijelu natjecanja, u Otelu Rosu domaća ekipa pobjeđuje Vointu s 2-1 i povisuje tlak lupačkim navijačima. Prvog svibnja, u tijeku 27 kola IV lige, u Lupaku je odigran derbij Vointa-Gloria. Vidjeli smo na terenu organiziranu ekipu Glorie, čiji su igrači smirenom i discipliniranom igrom, srećom samo tri puta kaznili pregršt grešaka naše obrane. S druge strane, vidjeli smo eksplozivnu i nepredvidljivu ekipu Lupaka, koja je prepustila gotovo svu svoju igru u ruke svojih tehničkih pojedinaca i njihovoj kreativnosti. Ljepota lupačke ekipe vidjela se, međutim, u mentalitetu igrača koji su u svoje šanse vjerovali sve do posljednjeg zvižduka suca. Vointa je preokrenula gotovo siguran poraz u prekrasnu pobjedu u zadnjim minutama, kada je veteran Marisescu zabio dva gola i doveo svoju ekipu u prednost rezultatom 4-3.

Nakon 27 odigranih kola, na ljestvici vode Autocatania iz Karansebeša (64 bodova), Vointa iz Lupaka (60 bodova) i Gloria iz Ričice (59 bodova).

Borba za prvo mjesto ostaje još uvijek otvorena, a mi želimo našem timu maksimalan uspjeh i što veću želju za osvajanje prvenstva.

Daniel Lucacela



je našoj ekipi šanse za promoviranje. Ipak, lupačanje pokazuju u sljedećim utakmicama da su više skloni pobjedama pa se tako i ponašaju u susretima s Minerulom iz Anine (6-1) i AS Berzaskom (4-3). Nakon ovih dobrih utakmica, Lupak dobiva i lijep poklon od Nogometnog Udruženja Karaš-severinske županije, jer izgubljena

nika gore navedene organizacije, dobio pravo igrati nakon samo jedanaest odleženih utakmica. Taj je gaf vrlo dobro iskoristio rukovodstvo Vointe koje je vratilo Lupaku prijeko-potrebne bodove i ponovno lansirao Vointu u borbu za prvo mjesto. Nadahnuta ovakvim vijestima, u 26 kolu natjecanja Vointa kreće raspoložena u

DR. MIHAI VATAV, NOVI PREDSJEDNIK FILIJALE ZHR-A U KLOKOTIČU

U subotu 10. 04. 2010., u bivšem sjedištu u Klokotiču, izabran je za novog predsjednika klokotičke filijale ZHR-a dr. Mihai Vatav, nakon što je prof. Marian Lucacela dao ostavku (razlog tome su studiji koji su mu prioritet i zbog kojih ne može prisustvovati sastancima i obnašati dužnosti koje pretpostavlja ova funkcija).

Dr. Mihai Vatav rođen je 03. 10. 1972. g. u Ričici, vrtić i OŠ do VI-tog razreda pohađao je u Klokotiču, a VII-VIII-i razred pohađa u Ričici gdje nastavlja i srednju školu „Diaconovici Tietz“. Sljedile su 3. g. studija u Temišvaru (Colegiu Tehnica Dentară) i još 4.g. u Oradiji (Univ. De Medicină și Farmacie Oradea).

Vrlo je aktivna osoba. Pored privatnog posla u zubnoj ordinaciji, član je mjesnog vijeća lupačke općine ali i jedan od osnivača nogometnog kluba „CROATIA CLOCOTICI“. Novozabranjeni predsjednik smatra da je upravo ta njegova aktivnost razlog što je izabran na ovaj visoki položaj. Najprije namjerava riješiti problem mjesta novog sjedišta ZHR-a u Klokotiču, jer je g. Lucacela, zbog obnove zgrade, prekinuo i ugovor za unajmljivanje prostora ZHR-u.

„Kako prof. Lucacela nije mogao sam, ni ja ne mogu sam“, kaže dr. Vatav i nada se podršci svih mještana jer mu je želja okupiti oko sebe i mlade naraštaje i zajedno se boriti za očuvanje karaševske tradicije

i običaja. U suradnji s mladima i ostalim članovima želi dati nov poticaj kulturnom životu i ponovno oživjeti folklorno društvo u Klokotiču. Još

uvijek je ugodno iznenađen jer nije očekivao biti izabran za predsjednika. Umjeren je u izjavama i voli ispuniti sva svoja obećanja.

Neposredno prije smrti, učitelj Đuređ Vatav je u jednoj redovitoj posjeti dr. M. Vatavu, napisao na tablici, jer više nije mogao govoriti, sljedeću rečenicu: „Miljo, da ne maneš Klokotič...!“. Ta je rečenica jedan od razloga koji danas toliko nadahnjuju i hrabre dr. Vatava da sebe i svoje slobodno vrijeme toliko poklanja Karaševcima.

Dr. M. Vatav smatra da se zajedničkim snagama lakše i jače bori, a rezultati su u tom slučaju bolji i brže se ostvare. Bez suradnje se ne može i zato čeka, raširenih ruku, sve one koji žele dobro i nude svoju pomoć Karaševcima. On sam je primjer našoj malenoj zajednici. Iz skromnosti ne priča puno o tome, ali ću mu u znak poštovanja odati malenu tajnu. Svi pacijenti koji su uključeni u razne kulturne, sportske ili crkvene akcije, u njegovoj ordinaciji dobivaju popusta. Svaka čast!

Slavița-Maria Muselin



NOVE KNJIGE U KNJIŽNICI IZ KARAŠEVA

Knjižnica iz Karaševa dobila je 79 novih knjiga od centralne županijske knjižnice „Paul Iorgovici“. Dobiveno je 34 novih naslova, u vrijednosti od 1848 leja. Knjige su bile poslane iz Bukurešta, bile su izdane od „Jurnalul National“ i podijeljene su samo nekim knjižnicama u državi. Dobiveni naslovi vrlo su nam vrijedni u knjižnici, jer pokrivaju popis kojega su djeca često tražila kada su dolazila posuđivati knjige. Dobro je i to što su knjige nove i vrlo kvalitetno izrađene. Imaju tvrde korice, papir je od dobrog materijala, dobro su uvezene i imaju zanimljive grafičke motive na koricama. Nisam spomenuo, knjige su s područja književnosti. Spomenut ću nekoliko autora kako



Foto: L. Radan

bih probudio interes čitatelja: Fănuș Neagu, Mircea Eliade, Marin Preda, George Bacovia, Nichita Stănescu.

Pozivam čitatelje da posjete knjižnicu i odaberu nešto što im se sviđa.

Iacob Domaneanț

VJERA KATOLIČKA – SAVJEST KARAŠEVSKA

Svi smo toliko naučili - da je Bog čovjeku, nakon što mu je stvorio tijelo, udahnuo svoj besmrtni duh.

On se je u ljudsko srce, zauvijek, ručno potpisao svojim božanskim imenom i neizbrisivim pečatom kao Stvoritelj. Utisnuo je ljudskom biću sliku svoga uma i priliku svoje božanske slobode. Od sada ćeš, čovče, biti sličan Bogu, po mudrosti i ljubavi! Usadio nam je u dušu dar savjesti kao neiskorjenjivo i neslomljivo drvo po kojem ćemo raspoznavati dobro od zla, smisao od besmisla i razlikovati Božji zakon od vragove zavodljivosti. Tu je savjest Sveto Pismo nazvalo "stablom spoznaje dobra i zla", koje je zasađeno u sredini

Pogled iz kuta

zemaljskoga raja, tj. u središtu ljudskoga bića, i muškoga i ženskoga.

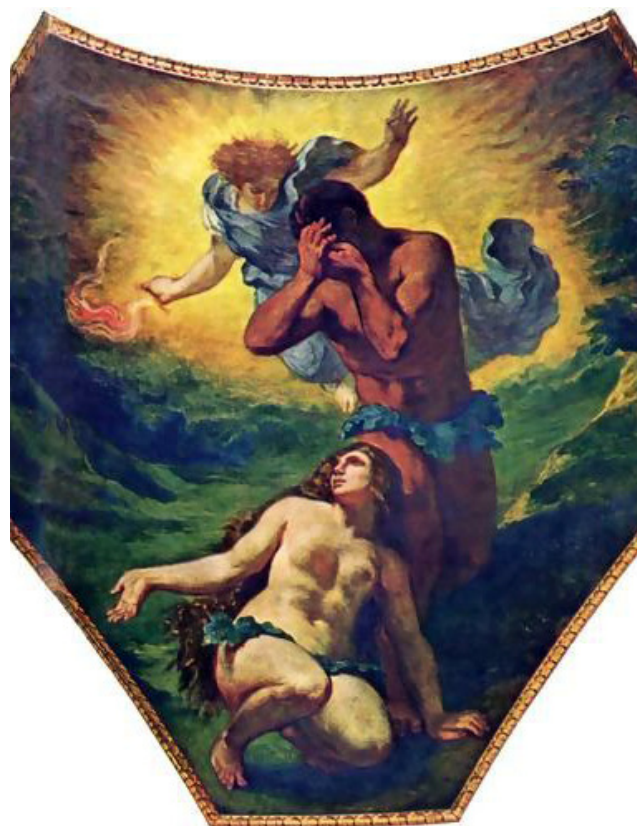
Izdaja savjesti. Prvi ljudi, Adam i Eva, nisu, na žalost, ostali u prijateljstvu s Bogom, vjerni Božjemu glasu i svomu stablu savjesti, kako je Bog zapovjedio. Što su učinili? Oni su svoju pamet i slobodu, u kušnji, prepustili vlaškom napasniku. Mislili su da će s pomoću đavlovih lažnih obećanja, bez muke dobiti besmrtnu sreću. Ponadali su se da će im zmijska sotonata dati - vječno blaženstvo. Smrtno su se prevarili. Smrtno su sagriješili. Posve se razgolili od dobivene milosti Božje. Izvrnuli sve naopako. Pobjegli od Božjega pogleda.

Pod vodstvom vjere i Crkve. Međutim, Bog nije ranjenoga čovjeka prepustio vlaškoj sili, nego ga je izvukao iz njegove skrivenosti, krivnje i golotinje. I opet ga obukao u svoju milost. Postavio ga na noge i pomogao mu da dođe do svijesti, da se opameti. Ostavio mu je kršćansku slobodu, da se sam, ozbiljno i odgovorno opredjeljuje za Boga ili protiv Boga.

Vjera je put. Savjest je puto-kaz. Da bismo se kao ljudi mogli najlakše snaći u moru života, orijentirati se. To je naša putnička naviga-

cija, naš kompas. Zato nastojmo slušati unutarnji glas Božji u sebi, da obdržavamo taj zakon čovjekova dostojanstva ... inače smo bezakonici, neljudi. Bog kao pravi otac želi da mi ne lutamo po šumama i močvarama glavnih grijeha, nego želi da sigurnim putem idemo do sigurne cilja, s pomoću Deset njegovih zapovijedi, s pomoću Sedam svetih sakramenata i Sedam darova Duha Božjega.

Ne pada ciplina daleko od panja! Prema tome, ne smiješ se



nikako čuditi što su učinili prvi ljudi, jer je i svatko od nas stavljen pred isto drvo „spoznaje dobra i zla“, pred istu kušnju da tražimo sreću od Boga ili - od vraga.

Nemoj ispunjavati svoje vjerske, ljudske i obiteljske obveze, vidjet ćeš koliko si promašena osoba u životu, nečovjek. Trla baba lan da joj prođe dan! I drugi će ti to kazivati, i privatno i javno!

Ako želiš biti pošten i plemenit, onda poštuj Božji potpis u sebi! A ne slijedi svoje slijepa strasti koje će te u jamu odvesti i od Boga udaljiti.

Moj Adame karaševski! Ako

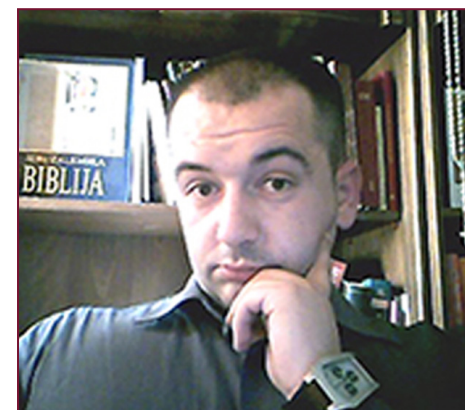
budeš činio besmislene i sramotne stvari protiv savjesti, protiv 10 zapovijedi, protiv crkvenih zapovijedi, nemoj misliti da ćeš to moći sakriti. I da bi se sakrio od drugih, nećeš se sakriti od svoga glasa savjesti, koji će te žešće progoniti od svih policija i sudova na svijetu. Ti ćeš samomu sebi govoriti da si nečovjek, da si izgubio čast i ljudsko dostojanstvo. A kad izgubiš savjest i poštenje, nemaš više što izgubiti! Gotovo je! Falimento!

Lijek - kajanje. Postoji lijek za svaki grijeh, a to je priznati ga, stidjeti ga se. Kad se obraz počinje stidjeti i crveniti, tek tada pokazujemo prave znakove ljudskosti, plemenitosti. Kad nema stida, nema ni čovjeka, ni istine, ni slobode. Ali nije dosta samo se zastidjeti, nego se treba i pokajati za grijehe pred Bogom i pred Crkvom Božjom. Zatražiti i zadobiti oprost. Samo se tako pogažena savjest može očistiti, obnoviti i ozdraviti.

Neka se o nama sutra može reći: Ovo je narod čiste savjesti, jer se Bogu pokorava u njegovim zapovijedima, jer bližnje voli u zapovijedi ljubavi Kristove, Crkvu ljubi u sakramentima i poštuje. Čovjek čist i čestit, s ispravnom savješću, najljepše je djelo i dar Duha Svetoga!

Bilo vam sretno i s blagoslovom Božjim!

Dr. theol. Davor Lucacela



FLACĂRA OLIMPICĂ LA CARAȘOVA

Carașova a avut prilejul pe data de 23 aprilie, chiar de Sf. Gherghe să găzduiască o serie de personalități ale vieții publice din Caraș-Severin, dar și din țară.

Este vorba despre înființarea Cercului Olimpic la Liceul Bilingv Româno-Croat, coordonat de profesorul Cosmin Calotă. Au fost prezenți prof. Ioan Witman unul dintre membrii fondatori al Academiei Olimpice Române Caraș-Severin, dl. Alexandru Mironov, cercetător, sportiv, om de știință și fost ministru al sportului, dl. Doru Dinu Glăvan, director al filialei CS a AOR, doamna Liliana Dacică, directorul Direcției Județene de Sport CS, doamna Sorina Corcoț, inspector de specialitate ISJ, domnișoara Mădălina Rădoi, inspector la Direcția de Sport CS și domnul profesor Ioan Stan, director la Clubul Sportiv Școlar din Reșița. Distinșii oaspeți le-au vorbit elevilor despre diferite momente emoționante cum este olimpismul, despre perfecțiunea sportivei Nadia Comăneci, despre J. Antonio Samaranch, transmițându-le importanța sportului din mai multe aspecte,

culturale, profesionale și din punct de vedere al sănătății. Făclia și mesajul au fost aduse de membrele Cercului Olimpic Spartacus ale liceului Teoretic Diaconovici-Tietz din Reșița.

Astfel, Liceul Bilingv Româno-Croat, condus de dl. director Sorca

Gherghe, a devenit un nou membru în marea familie Olimpică. Cu această ocazie oaspeții au vizitat și Uniunea Croaților din România și au vorbit despre posibilele proiecte sportive și culturale care se pot desfășura în comunitatea croată.



Slobodan Ghera

PLANTARE DE PUIEȚI LA CARAȘOVA

Acțiunea de plantare s-a derulat în cadrul proiectului „Școli pentru un viitor verde” și cu ocazia „Lunii pădurii”, aceasta sărbătorindu-se, în fiecare an, în perioada 15 martie-15 aprilie.

Anul acesta se împlinesc 138 de ani de la prima ediție a „Lunii Pădurii”. Proiectul „Școli pentru un viitor verde” este adresat tuturor școlilor și grădinițelor din țară. Se urmărește realizarea diverselor activități instructiv-educative, informarea elevilor, cadrelor didactice și a comunității despre problemele

actuale de ecologie, precum și dezvoltarea spiritului ecologic în rândul copiilor. Astfel, timp de câteva luni, sute de elevi și profesori vor iniția diferite activități ecologice în școlile și comunitățile în care trăiesc.

La Carașova, acest proiect s-a derulat la inițiativa Liceului Bilingv Româno-Croat în parteneriat cu

Primăria Carașova. Prin urmare, pe 26 martie, în curtea Liceului Bilingv s-au adunat 40 de elevi carașoveni (clasa a VII-a A, B, și echipa verde formată din elevi aparținând fiecărei clase) echipați cu lopeți, târnocoape și hârlețe. Elevii au fost însoțiți de prof. Brăila Adela în calitate de coordonator al proiectului și prof. Rădulescu Gabriela, prof. Rădulea Ana și prof. Miștoiu Alina. Acestei echipe s-au alăturat reprezentanții Primăriei Carașova, primarul Bogdan Petru, inginerul Adrian Bobar și paznicul de pășune Cărciu Vasile. Pentru desfășurarea proiectului a fost aleasă curtea școlii și dealul Kalvarija. Au fost plantați aproximativ 100 de puiți de brad și molid oferiți de Primăria Carașova. Aceasta a fost prima acțiune de acest fel și sperăm că a trezită în rândul tinerilor dragostea față de pădure și conștientizarea importanței spațiilor verzi.



Foto: M. Neagul

Lina Tincul

PESCUITUL ȘALĂULUI

Îmi aduc aminte că la insistențele unui prieten venit din SUA, am ieșit într-o toamnă pe Clisura Dunării, în căutarea celui mai râvnit dintre toți peștii, șalăul.

I-am explicat prietenului meu cum stă treaba cu pescuitul fără permis și care sunt consecințele acestuia, însă totul a fost în zadar, omul a ținut să meargă chiar cu riscul de a ne întorce acasă și cu un proces verbal. Toate bune și frumoase, mai ales pentru că a venit cu noi și Zoran, un prieten comun, care ne-a asigurat că poate să aranjeze să dormim la un amic de-al lui din aceea zonă.

Pentru că în aceea perioadă a anului ziua este mai scurtă, am decis să plecăm pe la ora 4 dimineața ca să ajungem pe Dunăre odată cu mijitul zilei, când șalăului îi place cel mai mult să se hrănească. Am făcut prima oprire la Grădinari pentru a ne cumpăra ceva de mâncare și niște sucuri. Țuica și celelalte băuturi alcoolice le pregătiserăm încă de acasă. Nu am vrut să facem nicio oprire până la Cozla, un sătuc situat la borna dintre județele Caraș-Severin și Mehedinți, un loc pe care l-am îndrăgit încă de la prima întâlnire. Am numai cuvinte de laudă în privința acestei minunate localități, dețin poze frumoase și capturi laudabile atât la avat cât și la șalău. Odată ajunși la locul cu pricina, mi-am despachetat ustensilele de pescuit, am montat o lansetă pentru prietenul din SUA și una pentru mine. Celălalt prieten, Zoran, și el pescar pasionat, nu a pescuit fiindcă nu avea permisul vizat, și din această cauză și-a lăsat lanseta acasă.

Eu am început cu o momeală naturală, beldițe prinse pe râul Caraș, iar colegul meu la twistere deoarece susținea sus și tare că se pricepe foarte bine la jighing. Am încercat să-i explic că pescuitul la biban din SUA, iar acest lucru s-a confirmat ulterior, nu se compară cu pescuitul șalăului pe Dunăre. Ne-am început activitatea, prietenul meu "ilegal" mai pe furis, eu din locul pe care-l credeam cel mai adecvat; și după a treia lansare a apărut primul atac, urmat de primul eșec. Am mai insistat de câteva ori și efortul mi-a fost răsplătit de prima captură, un șalău care depășea ușor 1 kg. Am schimbat montura "peștisorul" și imediat si-a făcut apariția al doilea șalău, frate geamăn cu primul, care a sfârșit în juvernul meu. Am mai insistat puțin, după care am făcut o pauză de cafea și, din cauza frigului, de ce nu... o dușcă de țuică. L-am schimbat momeala colegului meu de peste hotare, care era puțin dezamăgit fiindcă nu capturase nimic, dar tot degeaba.



Pescuia din când în când cu frica controlului, iar pe deasupra nu avea cunoștința malurilor Dunării, lucru esențial la un pescuit.

Am revenit în acțiune după o pauză destul de lungă simțită pe propria piele, pentru că atacurile peștilor din acel gropan aproape că dispăruseră. Unul singur a mai îndrăznit să muște mai bine din momeala de pe lanseta mea și imediat și-a deplâns soarta în juvern, alături de șălăii capturați anterior. Am mai pierdut ceva timp pe la Cozla, am pus de un grătar, după care am hotărât să ne întoarcem pe malul Dunării până spre Moldova Nouă, unde urma să ne cazăm la Meka, prietenul de care ne vorbise Zoran. În drum spre locul cu pricina am mai oprit în câteva locații bune de pescuitul șalăului, dar am mai prins numai trei care erau puțin mai mici decât primii. Mai mult, prietenul meu din SUA voia neapărat să guste carne de știucă "esox-lucius", și cum noi nu am prins un asemenea exemplar am fost nevoiți să-l cumpărăm de la pescarii băștinași.

Spre seară am ajuns la Meka, prietenul lui Zoran, care ne-a așteptat împreună cu alți colegi de breaslă, pescari și vânători sportivi. Încăperea era caldută, vinul și cina vânătoarească erau deja pregătite...

Petru Miloș



Foto: P. Miloș

GDJE SE ZAPRAVO ISTINA KRIJE?

Hrvatska grančica je u prošlom broju objavila članak „Ciljevi i namjere općine Lupak za 2010. godinu” u kojemu je lupački knez Marijan Vlasici, između ostalog, tvrdio da je sam, bez ičije pomoći, projektirao i napravio put Karašev-Klokotič, uključujući i dio puta koji pripada općini iz Karaševa. Karaševski knez Petar Bogdan, međutim, ima posve drugačije mišljenje. On ovako vidi situaciju:

Vezano za put koji spaja ova dva sela, kako je i kada rođena inicijativa za njegovu izgradnju?

Želja da se ovaj put napravi je stoljetna. Kako su naši pretci nastojali i radili na tome da se ovaj put sačuva, isto smo i mi danas dužni napraviti. Prvi put je javno postavljen problem izgradnje puta Karaševa-Klokotič na sastanku predstavnika karaš-severinske županije s ambasadorom Rep. Hrvatske u Rumunjskoj Željkom Kuprešakom. Na tom sastanku su sudjelovali i članovi Rukovodićeg odbora Zajedništva, a gosp. Mikola Ghera, tajnik naše organizacije, je predstavio svima prednosti koje bi hrvatska manjina imala nakon asfaltiranja i povezivanja Karaševa i Klokotiča. Nakon toga smo saznali da se potrebna novčana sredstva mogu dobiti preko programa SAPARD, te smo se lupački knez i ja dogovorili da to napravimo na mjeri 2.1, prije ulaska Rumunjske u EU. Plan je uspio, dobili smo financiranje i put je asfaltiran, što je za sada najvažnije. Ponavljam, to je bila želja sviju nas, prof. Mikola Ghera je došao s inicijativom na tom sastanku, te kad je nađeno sredstvo za financiranje, lupački knez i ja smo dali svoj udio. Put je danas vrlo koristan svima nama i, naravno, svima vidljiv.

Da li mislite da izjava lupačkog kneza prema kojoj je sam imao inicijativu i napravio put Karašev – Klokotič može štedjeti Vama kao javnoj osobi ?

Pa ne može mi biti štetna ta izjava, s tim više što svatko može bilo kad pročitati na velikim plakatima i u Klokotiču i u Karaševu tko je zapravo napravio put. Bez sumnje, to nije mogla napraviti samo jedna općina, trebala je suradnja obje općine i, naravno, oba kneza. Zakonski, ne smiješ ništa raditi na prostoru koji ne spada pod tvoju administraciju. Samo na osnovi ugovora možeš započeti neke radove, što znači da ova druga strana sudjeluje ili zna o čemu se radi.



Grmlje na putu lupačke administracije

Budući da ja imam ugovor gdje smo se složili napraviti taj put, mene njegove riječi ne vrijeđaju, niti ne iznenađuju. I nadalje ću surađivati s knezom iz Lupaka za dobrobit svih Karaševaka, ali istina je ta da sam ja otkrije znao s kime moram surađivati. Na postavljeno pitanje koji će od nas dvojica biti predstavnik asocijacije između mjesnog vijeća općina Lupaka i Karaševa, Marijan Vlasici je rekao da to mora biti samo on, u protivnom neće prihvatiti da se put napravi. Dajte zamislite, njemu je bilo važnije biti odgovorni za ovaj projekt, nego da se put napravi. Naravno, ja sam imao više interesa da se ovaj put napravi, a on je imao više posla, mada u administraciju karaševske općine ulaze tri trećine puta, a u lupačku općinu samo jedna. Meni je bilo važnije da se ovaj put napravi nego da se s njime prepirem oko toga koji će biti od nas dvojice odgovoran. Uvijek se događa da popusti onaj koji ima dobre namjere i veći interes da nešto napravi.

Što se tiče izjave lupačkoga kneza, velim, nisam niti iznenađen, a niti razočaran. Ta izjava se perfektu uvrštava u njegovu tipologiju. Nije mu prvi put kada kaže za ovaj put da je on sam to napravio, zbog toga nisam iznenađen. Meni se čak čini simpatičnim kada daje izjave u kojima sam sebe uvažava i hiperbilozira stvari koje je napravio. Nije mi, dakle,

dosadan, pa ću i dalje surađivati s njime jer ga dobro poznajem i onda mi je lakše pronaći način suradnje.

Čija je dužnost uzdržavati ovaj put? Lupački knez tvrdi da grmlje i kopine koje smetaju vozačima moraju čistiti obitelji koje imaju livadu ili polje uz put.

Prošle godine, navršeno je pet godina otkako je napravljena recepcija za preuzimanje puta te se za njega moraju brinuti obje općine i ujedno moraju snositi troškove za popravak i uzdržavanje. Karaševska općina je sklopila ugovor s jednom firmom koja je počistila i popravila put, kako ne bi SAPARD-ova komisija imala razloge zatražiti nazad novce uložene za izgradnju puta.

Ja ne ulazim u način na koji lupački knez riješava probleme u lupačkoj općini ili sa svojim mještanima. On tamo može reći sve što hoće, to je na njegovom teritoriju. Ja ovdje postupam onako kako smatram da je dobro i zakonito. Sigurno, dužnost je svake obitelji da brine o svojim zemljama, ali glavna dužnost pripada nama kao općini, jer mi smo potpisali recepciju toga puta. Odgovarali smo za njega pet godina i imamo i dalje dužnost odgovarati.

Ako netko ne može ili ne želi počistiti mjesto potkraj puta, ne postoji zakonski nikakva mogućnost natjerati ga da to uradi, a niti novčanu kaznu ne smiješ mu dati. Zna se da put ulazi u administraciju mjesnog vijeća, stoga općina ima dužnost očistiti šanceve i sve što pretpostavlja uzdržavanje puta.

Prije intervjua istaknuli ste da ovaj put ima za Vas, osim ekonomske vrijednosti, i mnoge druge prednosti. Koje su one?

Ovaj put je nastao iz želje da ujedini naš karaševski narod i, osim što veže Karaševu, Klokotič i Nermid, on povezuje i dvije naše općine, karaševsku i lupačku, u kojima živi najveći dio karaševskog življa u Rumunjskoj. Osim ekonomske, put ima i vjersku ali i kulturnu vrijednost. To se može vidjeti i po tome što

nastavak na 6 str.

nastavak sa 5 str.

žitelji općine Lupak sudjeluju u sve većem broju na vjerskim ili kulturnim zbivanjima u Karaševu. Duhovno blago, koje je nas sačuvalo na ovim prostorima toliko stotina godina, cijenim više od ekonomskog.

Koliko je lupački knez poštovao ugovor?

Pa nije poštovao sve točke ugovora. On je trebao svakim korakom obavještavati općinu Karaševo, sve do završetka radova. To što nije uradio. Mi smo trebali imati u arhivi sve dokumente i ugovore vezane za izgradnju puta, a to nam nedostaje. Ali, zauzvrat, posjedujemo dokument koji potvrđuje naš zajednički rad i tu se mogu vidjeti žigovi obje općine i potpisi oba kneza.

Kako vidite daljni odnos s lupačkim knezom?

Vrlo dobar! On je javno govorio da je sam napravio put. Jednom prilikom, prije izbora, zapitao sam ga, više u šali, da li možda želi kandidirati i u Karaševu, ako već toliko naglašava da je napravio put Karaševcima. I nadalje sam otvoren za zajedničke projekte, rado ću surađivati s njime jer bi nenormalno bilo propustiti projekte korisne Karaševu i Lupaku samo zbog neke izjave. Daleko od toga! S kolegama kao Marijan, ne može ti biti dosadno...

A vaše povjerenje u njega?

Ja povjerenja imam samo u Boga! Sve ostalo analiziram racionalno i idem dokle je zakonski dozvoljeno.

Želite li još nešto nadodati ovom našem intervjuu?

Iako ne želim da ovo bude replika kolegi Marjanu, jednostavno mi je drago da će ljudi znati istinu. Ustvari, oni i znaju koja je istina. Istina se može vidjeti i na plakatima, gdje jasno piše „Beneficiar Consiliul Local al Comunei Lupac în asociere cu Consiliul Local Crașova”. Sad što je Marjan htio predstavljati tu asocijaciju, svaka mu čast. Da je mene pustio, rado bih je predstavljao, isto kao i ostale projekte koji sam nakon toga uspješno napravio. Međutim, on je više volio da se put ne napravi, nego da ja budem odgovoran!

Hvala na razgovoru!
Slavița-Maria Muselin

CONTRACT DE ASOCIERE

Încheiat azi 22.08.2002

Între

1. Consiliul local nr. 1 (în calitate de titular proiect) Consiliul Local al Comunei Lupac cu sediul în comuna Lupac str. Principală nr. 1, județ Caraș-Severin
Tel/Fax 233715 mobil 07223875 e-mail având certificatul de înmatriculare fiscală nr. 3227475 emis de DFPCFS Caraș-Severin numit în continuare Asociat nr.1

2. Consiliul local nr.2 Consiliul Local al Comunei Crașova cu sediul în comuna Crașova str. Principală nr. 274, județ Caraș-Severin tel/fax 232266 mobil 0744663317 e-mail – având certificatul de înmatriculare fiscală nr. 3227661 emis de DFPCFS Caraș-Severin numit în continuare Asociația nr.2

au convenit următoarele:

Articolul 1 – Obiectul contractului. Contractul se constituie în vederea implementării proiectului „Reabilitare DC 75, Clocotici-Carașova”, care are ca obiective

1.1.1. modernizarea legăturii rutiere între localitățile Nermed și Crașova

Articolul 2 – Intrarea în vigoare și durata contractului

2.1. Contractul intră în vigoare la data semnării de către părțile contractante
2.2. În cazul în care proiectul va fi finanțat, prezentul contract de asociere expiră la data expirării valabilității contractului de finanțare

2.3. Pe toată durata contractului, părțile nu au dreptul să rezilieze prezentul contract

Articolul 3 – Organizația conducătoare

3.1. Părțile contractante desemnează asociatul nr.1 Consiliul Local al Comunei Lupac în calitate de organizație lider a contractului (aplicant principal), reprezentat prin Vlasici Marian având funcția de primar al comunei Lupac

Articolul 4 – Obligațiile părților

4.1. Asociatul nr.1 Consiliul Local al comunei Lupac se obligă:

- Să coordoneze elaborarea documentației tehnico-economice aferente proiectului și a documentației de solicitare a fondurilor SAPARD și să prezinte celorlalți asociați cererea de finanțare, însoțită de bugetul proiectului și de toate anexele necesare, pentru eventualele sugestii de îmbunătățire, până la data de 28.08.2002;
- Să depună la BRIPS Timișoara proiectul cu denumirea „Reabilitare DC 75, Clocotici-Carașova”
- În conformitate cu procedurile Programului SAPARD pentru sprijin financiar, să contribuie, în Lei, cu echivalentul a 50% din total buget proiect, pentru cofinanțarea proiectului, sumă ce va fi restituită de către Autoritatea Contractantă.
- Să desemneze min. 2 responsabili (un responsabil legal și unul tehnic) pentru implementarea proiectului respectiv;
- Să semneze contractul de finanțare cu Agenția SAPARD;
- Să realizeze managementul tehnic și financiar pentru implementarea cu succes a proiectului;
- Să pună la dispoziția proiectului resursele umane și logistice de care dispune pentru implementarea acestuia;

- Să solicite celorlalți asociați în calitate de organizație conducătoare de proiect punerea la dispoziția proiectului a resurselor financiare, umane și logistice necesare pentru implementarea acestuia;

- Să raporteze, (de exemplu trimestrial sau cum o cere procedura de implementare) de la data începerii implementării proiectului și/sau la data solicitării de fonduri de la celelalte părți contractante, stadiul tehnic și financiar al implementării proiectului;

- Să pună la dispoziția asociatului nr.2 și 3 orice informație relevantă pentru asigurarea monitorizării aplicării proiectului.

4.2 Asociatul nr. 2. Consiliul Local al comunei Crașova se obligă:

- Să răspundă la obligația 4.1 a) a Asociatului nr. 1 Consiliul Local al comunei Lupac (aplicantul principal) până la data de 26.08.2002, ora 12⁰⁰ în cazul în care până la termenul precizat în fraza anterioară aplicantul principal nu primește nici un răspuns, se va considera că asociatul nr. 2. Consiliul Local al comunei Crașova este de acord cu forma prezentată de asociatul nr.1. Consiliul Local al Comunei Lupac

- Să desemneze un coordonator pentru proiect, care va reprezenta Asociatul nr. 2. Consiliul Local al Comunei Crașova în relația cu asociatul nr.1 Consiliul Local al Comunei Lupac;

- În conformitate cu procedurile Programului SAPARD pentru sprijin financiar, să contribuie, în Lei, cu echivalentul a 50% din total buget proiect, la cofinanțarea implementării proiectului, sumă ce va fi restituită de aplicantul principal, imediat ce aceasta suma îi va fi rambursată de Autoritatea Contractantă;

- La cerere asociatului nr.1, să pună la dispoziția proiectului resursele umane și logistice necesare pentru implementarea proiectului, cofinanțarea proprie și suma necesară finalizării implementării proiectului, pe măsură ce acestea sunt cerute de implementarea proiectului;

- Să pună la dispoziția asociatului nr.1 orice informație necesară pentru întocmirea proiectului și aplicarea acestuia.

PRIMAR 1
CONSILIUL LOCAL LUPAC
VLASICI MARIAN

PRIMAR 2
CONSILIUL LOCAL CRAȘOVA
BOGDAN PETRU

SECRETAR
CONSILIUL LOCAL LUPAC
BOSTESCU RODICA

SECRETAR
CONSILIUL LOCAL CRAȘOVA
MATEIA ION

INTERVIU CU PROF. LUPU FLORICA – DIRECTOAREA ȘCOLII DIN LUPAC

Așa cum ne-am obișnuit cititorii, aducem de fiecare dată informații din și despre școlile noastre. De data aceasta, avem plăcerea de a reda mai jos interviul acordat de doamna profesoară Florica Lupu, directoarea Școlii cu clasele I-VIII Lupac.

Doamna directoare Lupu se află în fruntea școlii din Lupac începând cu anul școlar 2009/2010. Este profesoară de limba și literatura română și de limba franceză. Predă la școala din Lupac din anul 1986.

R. Vă rugăm să ne prezentați în câteva cuvinte școala Lupac.

Dir. Școala Lupac se prezintă prin calitatea actului educațional realizat de un colectiv didactic de excepție. Munca și dăruirea dascălilor se regăsesc în generații de absolvenți ieșiți de pe băncile școlii și cu care ne mândrim. În anul 1986 când am venit în această școală, cu inima strânsă, trebuie să recunosc, am găsit un colectiv de profesioniști. Faptul că am rămas aici vorbește de la sine. Căci, așa cum spune regele Carol I, întemeietorul României moderne „Nu zidurile fac o școală, ci spiritul care domnește într-însa”.

R. Cum este colectivul de profesori de la școala dvs.?

Dir. Ceea ce caracterizează dascălii de la școala noastră este în primul rând dragostea pentru această meserie și profesionalismul. Numai așa se poate explica faptul că majoritatea dintre noi funcționăm la această școală de zeci de ani. Școala noastră poate concura cu succes cu orice instituție de învățământ din mediul urban, având în vedere atât calitatea actului didactic cât și baza materială existentă, atât de necesară unui proces didactic de calitate.

R. Vă rugăm să ne descrieți relațiile cu părinții elevilor mai ales având în vedere faptul că se accentuează tot mai mult rolul familiei în procesul educațional.

Dir. Relațiile cu părinții se bazează în primul rând pe respect și implicare. În toți acești ani am simțit că părinții sunt alături de școală, implicându-se în proiectele derulate. Atât anul trecut în proiectul „Împreună vom reuși” cât și în acest

an, când, în parteneriat cu Școala cu clasele I-VIII nr. 8 din Reșița, se derulează proiectul „Sunt alături de tine”, părinții au fost alături de noi. Le mulțumesc și pe această cale și îi asigur de tot sprijinul și înțelegerea noastră.



R. Cum decurg relațiile cu autoritățile locale?

Dir. Cu autoritățile locale sunt relații de colaborare, acestea manifestând o mare receptivitate la problemele școlii. Pot spune că din partea Primăriei ne bucurăm de tot sprijinul, implicarea autorităților locale este vizibilă încă de la intrarea în instituție. Trebuie să subliniez faptul că Primăria sprijină și se implică în proiectele educaționale ale școlii, acestea fiind concepute sub formă de parteneriat – familie – comunitate.

R. În ultima perioadă suntem bombardați cu știrile privind comasarea școlilor. Care este opinia dumneavoastră vizavi de acest aspect având în vedere faptul că sunt amenințate și școlile de pe raza comunei Lupac?

Dir. Trebuie să recunosc că înțeleg reticența părinților în ceea ce privește comasarea școlilor. Orice părinte dorește ca, având școală în localitate, copilul să rămână „acasă”. Din

păcate, migrația forței de muncă în Occident a dus la scăderea populației școlare, iar finanțarea per elev pune în pericol, din cauza banilor, funcționarea unor școli. Eu sper ca lucrurile să se rezolve favorabil în interesul elevului.

R. Care este atitudinea dumneavoastră față de limba maternă ca obiect de studiu?

Dir. Faptul că elevii au posibilitatea să studieze limba maternă este un câștig imens, necesar în păstrarea identității culturale, iar faptul că o fac cu profesori de înaltă ținută profesională nu poate decât să confirme importanța acordată acestui obiect de studiu în procesul de învățământ. A ști încă o limbă literară, în speță limba maternă, este o șansă în plus în viață.

R. Ați colaborat până acum cu Uniunea Croaților din România? Considerați că Uniunea se implică în viața și activitatea școlii?

Dir. Suntem recunoscători pentru faptul că Uniunea

Croaților premiază elevii noștri la fiecare sfârșit de an școlar. De asemenea, oferă cadouri de Crăciun, asigură manualele de limba maternă. Din datele pe care le avem știm că au fost și ani în care Uniunea a finanțat integral transportul elevilor participanți la olimpiada de limba și literatura maternă, faza națională. Uniunea s-a implicat în acțiunea de menținere a funcționării școlii din Rafnic. Pe scurt, se observă implicarea activă a Uniunii Croaților în păstrarea, promovarea și îmbunătățirea procesului educațional, atât în limba maternă, pentru a păstra identitatea culturală și lingvistică, cât și în procesul de învățământ în general. Sperăm ca buna colaborare să se amplifice pe viitor.

R. Vă mulțumesc pentru interviul acordat și vă doresc mult succes în conducerea instituției în fruntea căreia vă aflați.

Dir. Și eu vă mulțumesc.

Maria Lațchici

PAGINA ELEVILOR

Stari naši običaji iz Karaševa

Prije pedeset godina, kada su se mladi ženili, svadba je u karaševskim selima trajala tri dana. Počimala bi u nedjelju ujutro i trajala do srijede ujutro, a same pripreme za svadbu su trajale od ponedjeljka do subote.



Pripreme su podrazumijevale da ljudi koji pomažu, takozvani nastojnici, pripremaju sve što je potrebno: muškarci kolju ovce, a žene živinu, jedne čine sarme, druge tane rizanci, a treće prave kolače. Muškarci pripremaju stolove i stolice za gošće. U nedjelju ujutro stari svat, deveri i čauš šiju steg. Kada je steg napravljen izađe se vani i igra se stari danac, a stari svat otvori prozor i daje novce muzikantima. Kada se završi igra, deveri ulaze unutra, takozvane pretelice češljaju i pripremaju mladu za vijenac, a zatim se kreće u crkvu na svetu misu i vjenčanje. U crkvi, stari svat, mame od mlade i od mladoženje i pretelice prate mladu i mladoženju na oltar gdje ih svećenik vjenča. Nakon toga se ide prid komandu i igra se danac i portanje, a okupljeni narod gleda i komentira kako su oblačeni mlada i mladoženja. Svadbena povorka kreće zatim prema mladinoj kući i svi ulaze unutra, osim mlade, mladoženje i devera koji čekaju vani i zovu obitelj da napravi novčani most kako bi mlada mogla ući unutra. Pri izgradnji mosta novčano sudjeluje obitelj i gosti. Nakon što mlada uđe unutra stavlja se jelo, a zatim se pleše do ponedjeljka.

U ponedjeljak ujutro gosti idu doma, a stari svat, deveri i mladina obitelj prate svadbu kod mladoženje. Kada stignu kod mladoženje stavlja se jelo i onda se pleše do navečer kada mladina obitelj ide doma, a rodbina

od mladoženje kupi darove. U ponoć dolaze mladini prijatelje i opet se jede, pije i veseli sve do utorka ujutro. Tada dolaze mladine pretelice i češljaju mladu za krpu, a stari svat i deveri spuštaju steg. Kada je sve gotovo svadbena povorka ide na rijeku na prolivanje vode. Čaušu se daje vedro i bukar. Čauš uhvati malo vode, a mladoženja metne vedro mladi na nogu kako bi vidio koliko će ga ona daleko baciti u rijeku. To se obavlja tri puta. Voda se proljeva zato što se zatim mladi metne marama od krpe i ročići, a suprug joj stavlja i treći ročić. Stare žene vele da upravo suprug mora mladi metnuti treći ročić. Čauš zatim uhvati pola vedro vode i daje ga mladoženji. Mlada drži ruke skupene, mladoženja uhvati jedan bukar vode i tri puta joj pokušava smočiti ruke. Zatim mlada tri puta pokušava smočiti ruke mladoženji. Kada je sve to gotovo čauš uzme vedro i bukar i poziva svadbaše da daju ribe, a oni mu bacaju novce u vedro. Nakon toga se igra danac i portanje, a zatim se ide doma gdje svekrva stavlja mladi vedro na glavu da vidi kako ga nosi. Poslije se jede i pije do srijede ujutro.

Maria Filca, Clasa a VII-a

Prețuiți viața respingând tutunul

Fumatul- o sinucidere lentă

Majoritatea adolescenților care fumează încep să o facă la o vârstă fragedă negândindu-se la riscurile la care se expun.

Nu numai pentru adulți, dar și pentru noi adolescenții fumatul este foarte dăunător. Înainte de a lua o decizie în privința fumatului gândiți-vă mai întâi la viața voastră, fiți conștienți de propria valoare, rezistați la presiunile exterioare ale anturajului și aveți în vedere că: -există cel puțin 30 de substanțe cancerigene diferite în fiecare țigară; - fiecare țigară fumată poate scurta viața cu 8 minute; - fumătorii tineri sunt mai expuși riscului de a face infarct miocardic și cancer pulmonar decât nefumătorii; - fumatul reduce rezistența organismului la boli, în special respiratorii și cardio vasculare; - tutunul dă părului un aspect tern și îmbătrânește pielea, de asemenea afectează gustul și mirosul; - tutunul este scump: fie cumpărate în pachete, fie rulate, țigările sunt scumpe și pot duce repede la faliment o persoană tânără sau chiar familii întregi.

Gândiți-vă că:

- fumând nu puneți doar viața voastră în pericol, dar și a celor din jur; dacă dumneavoastră fumați, iar persoana de lângă inhalează acel fum automat devine fumător pasiv; - tutunul poate provoca dependență, chiar și prima țigară deseori aprinsă, doar pentru a te integra într-un grup, poate fi periculoasă.

Nu uitați că:

-tutunul nu mai este la modă; -mulți dintre fumători sunt considerați iresponsabili și incapabili față de cei din jur.

Prețuiți-vă viața pentru că e scurtă și e numai una. Spuneți stop indiferenței și renunțați la fumat, deoarece nu aveți nimic de pierdut, doar de câștigat o viață lungă și sănătoasă.

**Beul Bianca Mihaela
Clasa a VII-a**

POMOZIMO POTOKU U KLOKOTIČU DA PONOVO BUDE LIJEP I ČIST

Sve do prije nekoliko godina priroda se uspješno borila razgrađivim smećem razbacanim na sve strane Klokotiča.

Danas, sve se to izmjenilo. Plastične vrećice i boce postale su dio života sviju nas, a samim time i dio okoliša u kojemu živimo. Većina se plastičnih vrećica može svakodnevno vidjeti kako visi po drveću, pliva u malenom klokotičkom potočiću ili luta po poljima i mjestima u koje ih vjetar, zbog njihove male težine, nosi. Nažalost, malo je onih koji u tome vide veliki problem za nas i buduće naraštaje. Umjesto da djeca love ribice i rakove, kako smo mi i naši roditelji to radili, lovit će danas plastiku i druge stvari, gume za auto, hladnjake (frižidere), televizore, motore i slično. Izgleda da ružna slika na sve strane razbacanog klokotičkog smeća ne predstavlja nikakav problem niti gosp. Marijanu Vlasicu, lupačkome knezu, pa niti čitavoj lupačkoj administraciji, jer svi zajedno nastavljaju ulagati novce iz mjesnog budžeta u nogometnu ekipu iz Lupaka i istodobno se žale da im manjkaju fondove za civilizirano skupljanje smeća.

Situacija klokotičkog smeća je u najmanju ruku alarmantna. Ne želim i ne mogu zamisliti da je naš maleni potočić transformiran u odlagalište smeća, poput Râul Domnei, na primjer, u kojemu ima više plastičnih boca i otpada nego riba.

Ponavljam, najveću odgovornost snose lupačke lokalne vlasti. Sumnjam da ne znaju ništa o tome, pogotovo kad znam da lupački knez često dolazi na domaće utakmice i navija za Croatiju Klokotič (osim što



Odlagalište blizu nogometnog igrališta



navija i za Vointu iz Lupaka). Najveći dio klokotičkog smeća, kao što se može vidjeti u priloženim slikama, nagomilan je upravo u blizini nogometnog igrališta. Smeće je veoma vidljivo i oslobađa ponekad i neugodan smrad kojega, bez sumnje,

osjećaju za vrijeme domaćih utakmica i domaći igrači, i gostujući igrači iz svih strana županije, i navijači, pa i klokotička djeca koja svakodnevno treniraju nogomet na našem igralištu. Samo što nitko ništa ne poduzima, mada stari televizori,



Potok pun smeća

Foto: S. Muselin



Klokotički potok u centru sela



hladnjaci, razni motori i gume, a o plastičnim bocama i vrećicama da ne govorim, sprečavaju put kojim su nekada prolazile kočije i traktori.

Svatko je pojedinačno odgovoran za smeće koje proizvodi ili odbaci. Dužni smo čuvati čist i zdrav okoliš i pronaći adekvatno rješenje za problem smeća. Moramo biti svjesni da bacanjem smeća u potočić nismo ništa riješili, ništa ne rješavamo niti potpaljivanjem smeća, isto kao što ništa ne rješavaju niti naši mjesni izabranici kada se pobrinu za problem klokotičkog smeća jedino prije posjete nekog visokog gosta iz Rumunjske ili inozemstva.

Slavița-Maria Muselin

LJEPOTE HRVATSKE FRUMUSEȚILE CROAȚIEI



Zalazak sunca u Dubrovniku



Dubrovnik (Ragusa)



Stradun



Stari jedriličar

Foto: S. Ghera

LJEPOTE RUMUNJSKE FRUMUSEȚILE ROMÂNIEI



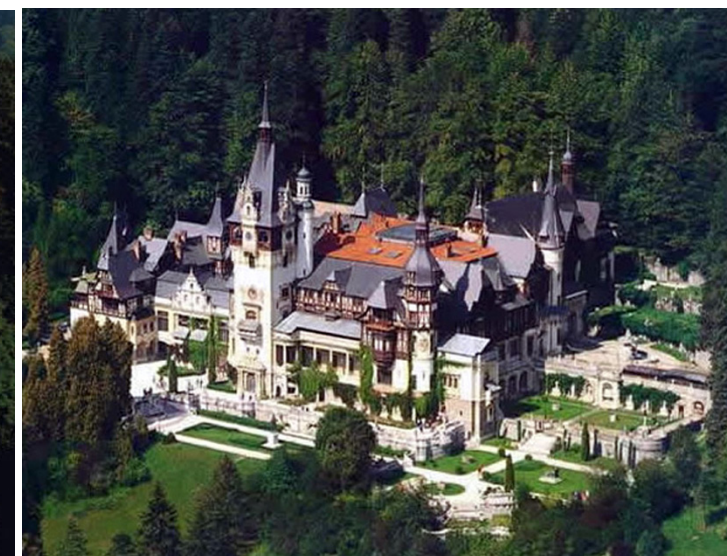
Castelul Corvinilor



Cetatea Râșnov



Castelul Bran



Castelul Peleş, Sinaia